

Voorzitter: T. van Zoelen (PvdD)

Namens de raad: E. Hillekens (GL), R. Tjepkema (PvdA), V. Boswijk (D66), B. Hekkema (PvdD), M. Sloot (Stadspartij), H. de Waard (SP), R. Heiner (VVD), O. van Schagen (S&S), P. Rebergen (CU), E. Armut (CDA), E. Bernabela (PvHn)

Namens het college: R. van Niejenhuis (wethouder)

Namens de griffie: W. Meijer

Omgevingsplan Stadshavens

00:11:28

Voorzitter: Goedenavond. Het belletje gaat. Goedenavond allemaal. Welkom bij deze inspraaksessie over het raadsvoorstel gewijzigde vaststelling wijzigingsbesluit Omgevingsplan 1 gemeente Groningen. Dat is een hele mond vol, maar voor het overgrote deel gaat het om de plannen voor Stadshavens. De stedenbouwkundige en programmatische randvoorwaarden voor de gebiedsontwikkeling aldaar. Het leek de agendacommissie goed om de inspraak voor zo'n grote gebiedsontwikkeling los te koppelen van de bespreking. Zodat er meer ruimte is voor inbreng vanuit betrokkenen en ook voor gesprek tussen raad en betrokkenen. Vervolgens is er dan nog een week voor de raadsleden om de inbreng te laten bezinken en al dan niet te verwerken in de bijdrage aan het debat volgende week.

00:12:26

Voorzitter: Voor deze sessie hebben zich acht personen gemeld. Hartelijk welkom allemaal. De publieke tribune zit vol. Fijn dat u de moeite neemt om hier allen aanwezig te zijn en uw inzichten te delen met de raad. We hebben ruim de tijd. Toch is het goed om uw inbreng in eerste instantie te beperken tot 3 minuten. Dus ieder krijgt 3 minuten spreektijd. Ik ga daar op letten. Als u bij de 3 minuten zit, geef ik een seintje dat u er bijna bent. Dan hebben raadsleden nog de mogelijkheid om vragen te stellen. Ik wil dat in eerste instantie proberen kort en bondig te houden. Dat is een verantwoording aan de raadsleden. Zodat iedereen aan de beurt komt en we een beeld hebben. En als we genoeg tijd hebben, wil ik plenair vragen of er nog specifieke vragen naar de sprekers toe zijn.

00:13:22

Voorzitter: Ik ga u een-voor-een aankondigen. Op het rijtje. Als eerste heb ik Joris staan. Ik heb geen achternamen. De pasjes werken niet. Wilt u zich voorstellen? U bent namens de bewoners van Betonbos. Er zit daar een knopje. Dan gaat die knipperen en wordt rood. En dat wordt die niet. Nu is hij goed. Dan gaat uw tijd nu in. Succes.

00:14:03

Joris Klaassen: Mijn naam is Joris Klaassen. Beste raadsleden en andere geïnteresseerden van de stad Groningen. Ik sta hier namens de bewoners van Betonbos. Jullie hebben een brief van ons ontvangen met ons verhaal, details en onze visie. Ik wil dit graag in mijn eigen woorden aan jullie overbrengen. Ik ben naar Groningen verhuisd om de kleurrijke cultuur, de muziek, de levendigheid, de architectuur en de diversiteit die hier de standaard lijkt te zijn. Waar kun je midden in een stad, in een bos, met gelijkgestemden in zelfgebouwde wagens wonen? Dat is in Groningen. Niet elke stad in Nederland kan dat zeggen. En ik ben trots om daar

onderdeel van te zijn. Wij waren aangenaam verrast toen we in de Woonvisie lazen dat wij met naam werden genoemd.

00:14:55

Joris Klaassen: Ik citeer uit de Woonvisie: "We verhuuren in beginsel alleen het terrein. De bewoners zijn zelf verantwoordelijk voor hun voorzieningen op het terrein. De prioriteit ligt bij de groepen die moeten verhuizen, zoals vanuit het Betonbos." Einde citaat. Dit klinkt geweldig en schept uiteraard verwachtingen. We zijn ervanuit gegaan door deze Woonvisie dat we bij de stad horen. Dat we welkom zijn en dat we een toevoeging zijn. Dat vonden we zelf zonder Woonvisie ook al, maar om het zwart-op-wit te zien, doet een mens goed. Dit is een van de redenen dat wij een gebruikersovereenkomst met de eigenaar van de grond hebben getekend. De andere reden is iets minder mooi. Dat is dat ons werd beloofd dat er een gesprek op gang zou komen over een nieuwe locatie, nadat onze handtekening gezet zou zijn.

00:15:45

Joris Klaassen: Eerder was een gesprek met de gemeente over een nieuwe plek niet mogelijk. Op wat voor manier we dat ook probeerden. Dit verdient niet de schoonheidsprijs. Uiteindelijk hebben we besloten om toch te tekenen, omdat we graag in contact willen blijven en omdat we ook geloofden dat het gesprek dan op gang zou komen. Zoals jullie hebben kunnen lezen in de brief, heeft dat gesprek na het tekenen van de overeenkomst in december niet plaatsgevonden. Acht april jongstleden zijn we voor het eerst om tafel gekomen voor een gesprek. Het was geen gesprek, maar eerder een mededeling dat er geen geschikt terrein gevonden was voor ons. Deze mededeling en de start van het gesprek met ons, komt veel te laat.

00:16:31

Joris Klaassen: Als jullie 15 mei het Omgevingsplan goedkeuren, dan staan wij drie maanden later met onze gezinnen, onze huisjes, onze huisdieren en onze kippen op straat. Een dorp verhuizen, wat gegroeid is in 20 jaar, heeft meer tijd nodig dan drie maanden om te verhuizen. Drie maanden om te verhuizen kan misschien nog net, maar daar gaat wel minstens een half jaar voorbereiding aan vooraf met alle betrokken partijen. Dat er in de Woonvisie wordt genoemd dat er plek is voor mensen die op een alternatieve manier wonen, met de natuur en met elkaar, is hartstikke mooi. En het staat leuk voor de buitenwereld. Het gaat niet alleen om mooie woorden. Het gaat over echte mensen, met echte levens. Levens die zijn opgebouwd in de stad Groningen.

00:17:24

Voorzitter: U bent al bijna door uw tijd heen.

00:17:26

Joris Klaassen: Ik ben bijna klaar. Wij horen hier thuis. Beste raadsleden, wij vragen jullie om de belofte na te komen. De belofte dat wij ook een plek verdienen in de stad. Dus mochten jullie het Omgevingsplan goedkeuren omstreeks 15 mei, kunnen jullie dat dan doen met een clause die ons de zekerheid geeft dat er met ons naar een vervangende plek wordt gekeken? En nu ik hier toch sta, kunnen jullie er ook voor zorgen dat niet heel de stad in betonnen blokjes verandert? Dat er ook genoeg moois wordt gebouwd. Iets met een puntdak of zo. En echt ruimte voor groen. Ik snap dat het lekker verdienen is twaalf hoog, maar we willen van Groningen toch geen eenheidsworst maken of wel? Dames, heren, bedankt voor uw tijd. Wij

vertrouwen nog steeds op een goede afloop. Namens de bewoners van het Betonbos.

00:18:11

Voorzitter: Dank. Als u nog even wilt blijven staan, dan kijk ik of de raadsleden nog vragen aan u hebben. Ik zie daar een vraag. De VVD, de heer Heiner.

00:18:25

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Zijn jullie zelf al bezig met een vervangende plek? Hebben jullie iets op het oog? Zou dat dan binnen de gemeentegrenzen zijn, waar wij als gemeente iets aan zouden kunnen doen? Of zouden jullie naar buiten de gemeentegrenzen willen? Kun je daar iets meer over vertellen?

00:18:39

Joris Klaassen: Ja, zeker. Wij blijven graag in de stad. Wij voelen ons onderdeel van de stad. Wij hebben ook rondgekeken, maar het was vrij moeilijk om daarover te communiceren. Je kunt wel rondkijken. Je kunt mooie ideeën hebben, maar het gesprek is niet op gang gekomen. Dat is sinds 8 april wel het geval. We zijn zeker zelf aan te kijken. Dat willen we graag in overleg doen, in contact. Dat is uitgebleven. Dat is heel lang ons struikelblok geweest.

00:19:14

Voorzitter: Ik zie nog twee andere vragen. Eerst de heer Van der Laan, Partij voor het Noorden.

00:19:20

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. Waarom ging dat contact met de gemeente zo lastig? Jullie hadden een contract getekend om met elkaar in gesprek te gaan. Dan maak je toch ook direct vervolgfafspraken? Kun je voorbeelden geven waarom dat zo lastig was?

00:19:37

Joris Klaassen: Dat is een goede vraag. Dat vragen wij onszelf nog steeds af. Tijdens het laatste gesprek hebben we dat meermaals gevraagd en er is geen duidelijk antwoord op gekomen. We hebben contact gehad via de telefoon, met met mijnheer Haaks. Daar is lang niet op gereageerd. Voor het tekenen ook niet. Toen werd steeds gezegd dat er eerst getekend moest worden. "Dan kunnen we om tafel." Dat hebben we gedaan. En er is geen gehoor aan gegeven. We hebben contact gezocht, maar er kwam geen reactie. Er kwam wel reactie dat ze ermee bezig waren. En de mededeling tijdens dat gesprek was dat ze met een plek bezig waren. Dat is niet doorgegaan. Dat hadden we wel graag gewild. Toen was het alsnog een voldongen feit. Wij dachten dat als we in we in contact zouden zijn, we zouden weten wat we wel of niet van elkaar kunnen verwachten. En volgende week hebben we een nieuwe afspraak. Dat is gezien het feit dat het Omgevingsplan hier 15 mei wordt aangenomen. Dat is te laat voor zo'n groot project als het verhuizen van een woongemeenschap.

00:20:47

Voorzitter: We moeten voortgang maken. Kort en bondig. De heer Tjepkema van de Partij van de Arbeid.

00:20:56

De heer Tjepkema: Dank voor het inspreken. Bent u als groep of individueel op zoek naar een nieuwe plek?

00:21:08

Joris Klaassen: In eerste instantie als groep. Ik weet dat mensen ook om zich heen kijken voor een plan B. Helemaal omdat het zo onzeker is, maar het idee is om als groep te zoeken.

00:21:27

Voorzitter: Dank. Vincent, D66.

00:21:28

De heer Boswijk: Dank u wel, voorzitter en ook dank inspreker. U geeft aan dat de gemeente geen alternatieve locatie ziet. Zien jullie zelf een alternatieve locatie? En zo ja, kunt u daar wat over vertellen?

00:21:41

Joris Klaassen: Ja, we hebben wel plekken op het oog, maar wat zijn de opties? Ga je dat in goed overleg doen of ga je daar gewoon heen? Dat zijn de opties.

00:21:57

Voorzitter: Dank voor uw inbreng. Misschien dat we achteraf nog tijd over hebben. Dat er nog vragen zijn. Dan wil ik nu naar de volgende inspreker. Dan wil ik Rein Bish vragen, op persoonlijke titel, als lid van de klankbordgroep Stadshavens. U kunt uzelf nog nader toelichten.

00:22:32

De heer Rein Bish: Goedenavond allemaal.

00:22:34

Voorzitter: Kunt u het microfoontje buigen?

00:22:38

De heer Rein Bish: Ben ik zo verstaanbaar?

00:22:39

Voorzitter: Ja, hoor.

00:22:40

De heer Rein Bish: Ik ben ook een beetje slecht ter stem. Ik doe mijn best. Geachte voorzitter, geachte raadsleden, graag stel ik me even voor. Ik ben Rein Bish, voorzitter van de bewonersvereniging Damsterbuurt en lid van de klankbordgroep Stadshavens en Certe-werkgroep. Nu in mei het laatste woord aan u is, wil ik als lid van de klankbordgroep op persoonlijke titel mijn ervaring delen, hoe ik participatie als onderdeel van de nieuwe Omgevingswet en het voorontwerp Stadshavens heb ervaren. Terug naar de betekenis van participatie. Heel simpel, meedenken en meedoen. En dat deden we als omwonenden. Betrokken, constructief en met de nodige stedenbouwkundige kennis in eigen gelederen. In een technische briefing kreeg uw raad onlangs een presentatie over hoe de gemeente de participatieladder hanteerde in het inspraakproces van Stadshavens.

00:23:41

De heer Rein Bish: Stap één: informeren. Stap twee: inspreken. Stap drie:

consulteren. Prima, kunnen we netjes afvinken. Tot puntje bij paaltje komt in de vierde stap en het om het echie gaat. Coproduceren en samenwerken en burgers daadwerkelijk een stem geven. Ik vind het ontluisterend te moeten constateren dat na vier jaar participatie praktisch niets terug te vinden is van de breed gedragen inbreng, in zowel de gemeentelijke reactienota en dus ook niet in het voorontwerp Omgevingsplan. Wat de achtergrond hiervan is, zullen de insprekers na mij proberen te duiden. Met mij voelen ook andere klankbordgroepleden zich een excuustruus in het krachtenveld van alle stakeholders. Immers, de participatieplicht is afgevinkt. En nu snel bouwen, want de woningnood is hoog.

00:24:44

De heer Rein Bish: Het volgende stigma voel ik al aankomen. Ontevreden omwonenden. Is door zijn behoudzucht alleen maar bezig met eigen belang en niet met het algemeen belang. Onterecht belemmert hij, zij het proces om zo snel mogelijk te bouwen ten behoeve van die vele woningzoekenden. Achteraf constateer ik dat de participatieladder is blijven steken in een continu proces over de formele stappen in het gehele voorbereidingsproces. Noodzakelijk. Echter, op inhoudelijke vragen over hoe bijvoorbeeld het projectplan per deelplan vorm krijgt, kregen we praktisch geen antwoord. Wilden we het daarover hebben, dan was de reactie dat de raad daarover in de komende jaren het laatste woord zou hebben. Daardoor is iedere inhoudelijke dialoog vooraf in de kiem gesmoord.

00:25:36

Voorzitter: Mag ik u erop wijzen dat u nu al bij 3 minuten bent?

00:25:39

De heer Rein Bish: Geachte raad, tot slot. En ik rond af. De woningnood is hoog en er moet gebouwd worden. En ook de hoogte in. Daar gaat het niet alleen om. Verdiep je als beleids- en planmakers ook eens in andere zienswijzen, waardoor je andere perspectieven een kans geeft. Geef burgers daadwerkelijk invloed en neem hun inbreng mee in de besluitvorming. Anders is participatie schijnparticipatie en is elke input gericht aan dovemans oren. Die omwonenden straks weer te gemakzuchtig wegzetten als behoudende burgers, die alleen hun eigen achtertuin belangrijk vinden. Mijn perceptie over het gemis van echte participatie zie ik als een les die ons ertoe moet zetten na te blijven denken hoe we dit kunnen verbeteren. Ik dank jullie voor jullie aandacht.

00:26:33

Voorzitter: Dank. Ik wil de raadsleden vragen om de vragen kort en bondig te stellen, want iedereen moet aan de beurt kunnen komen. Ik zie mevrouw Hillekens van GroenLinks.

00:26:45

Mevrouw Hillekens: Dank u wel. U heeft het over mislukte participatie. Wanneer zou voor u het participatietraject wel geslaagd zijn?

00:26:52

De heer Rein Bish: Ik dacht dat ik dat in mijn betoog duidelijk heb kunnen maken. Wanneer we ook iets terugzien van alles wat wij de afgelopen jaren hebben ingebracht.

00:27:03

Mevrouw Hillekens: Mag ik een korte vervolgvraag stellen?

00:27:10

Voorzitter: Heel kort.

00:27:10

Mevrouw Hillekens: Gaat het over het proces naar de besluitvorming toe of gaat het om het besluit dat genomen is, waar u zich niet in kan vinden?

00:27:22

De heer Rein Bish: Beiden. De mensen die na mij inspreken, zullen dat nader toelichten en invullen. Hopelijk heeft u daarmee uw antwoord.

00:27:31

Mevrouw Hillekens: Dan wacht ik af.

00:27:32

Voorzitter: Ik zie nog drie mensen. Ik ga naar achteren en dan kom ik naar voren. Mevrouw Sloot van de Stadspartij 100% voor Groningen.

00:27:40

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. Dank u voor uw woorden. U geeft duidelijk aan dat klankbordleden zich een excuustruus voelen. U geeft aan dat er praktisch niets terug te vinden is in de nota van zienswijzen. Kunt u daar een concreet voorbeeld van geven: waarom neem je zoiets niet op?

00:28:09

De heer Rein Bish: Betonbos. Ik heb het niet specifiek over de bewoners, maar ik heb het over de locatie. Daar zijn ook in de MER al vragen over gesteld. Waarom ineens een Havenpark achter het Ritsmaterrein? Terwijl je ook zou kunnen onderzoeken of het Betonbos als substantieel groen midden in de wijk een plek zou kunnen vinden. Om een voorbeeld te noemen. Ik kan meer voorbeelden noemen. De andere sprekers zullen daarop verder instappen. Om u dat soort voorbeelden aan te reiken.

00:28:51

Voorzitter: De heer Tjepkema Van de Partij van de Arbeid.

00:28:53

De heer Tjepkema: Dank. U geeft aan dat er op verschillende momenten met u gesproken is. Dat heb ik zelf ook waargenomen in het participatieproces. Er zijn verschillende punten die in de reactienota voorbijkomen. Die gaan wij meenemen in de besluitvorming. Ik vind het als raadslid belangrijk om het van u te horen. Als je er een concrete casus uitlicht, Betonbos. In de reactienota wordt daarop gereageerd. Er worden redenen aangedragen waarom dat daar helaas weg moet. Er is onderzoek naar gedaan. Hoe kijkt u dan naar de reactie daarop? Voelt u zich dan toch niet genoeg tegemoetgekomen in uw eigen participatie inbreng?

00:29:37

De heer Rein Bish: Ja, dat klopt. En dat heeft puur te maken met hoe je bepaalde feiten, bepaalde onderzoeken interpreteert. Bijvoorbeeld met zo'n MER-aanbeveling. Ga kijken of dat Havenpark, helemaal aan het eind, over 20, 25 jaar wel zo'n ideale plek is. En dan krijg je argumenten als: er moeten evenementen worden

georganiseerd. Waar blijft al dat groen? Wij hebben veel liever al dat groen midden in onze wijk, in plaats van op het Stadshavensterrein.

00:30:22

Voorzitter: Dan gaan we naar de heer Hekkema van de Partij voor de Dieren.

00:30:27

De heer Hekkema: Bedankt, voorzitter. Om aan te sluiten op uw laatste punt over al dat groen. Als ik de plannen en ook de inspraakreacties lees, dan krijgt u als buurtbewoner de ruimte om straks mee te denken over al die deelplannen. Hoe ziet u uw betrokkenheid bij al die deelplannen straks?

00:30:47

De heer Rein Bish: Dat is een bal die ik meteen kan terugkaatsen. Daar zal een van onze andere sprekers het ook over hebben. Dat is de gemeenteraad. Bijvoorbeeld het Delegatiebesluit. De vraag is of de gemeenteraad zich hiermee buitenspel zet. Wij zijn hier vanavond om juist de gemeenteraad aan te spreken op hun eigen taken en hoe wij daar als omwonenden ons aandeel in kunnen hebben.

00:31:17

Voorzitter: Dank voor de beantwoording. Ik zit op de tijd. Ik wil u danken voor uw inbreng. Misschien dat we daarna nog tijd hebben voor opmerkingen. Dan wil ik nu naar de volgende spreker.

00:31:29

De heer Rein Bish: Ja. Onze insprekteksten komen nog tot u via de heer Meijer.

00:31:38

Voorzitter: Dat komt nog en wordt beschikbaar gesteld. Hartelijk dank. Dan wil ik naar voren Koos Haarsma namens de Kop van Oost. De microfoon is van u.

00:31:54

De heer Haarsma: Goedenavond, voorzitter, wethouder, raadsleden. Ik zal hier en daar een beetje in herhaling vallen met de vorige spreker. Dat is niet te voorkomen. Dat komt ook door de vragen. Mijn naam is Koos Haarsma, ik vertegenwoordig De Kaai en de Kop van Oost. En ik ben tevens lid van de klankbordgroep. Wij wonen met veel plezier in onze woningen rondom het plangebied. Onze bijdrage was en is vooral gericht dat onze toekomstige burens in Stadshavens er net zo fijn komen wonen als wij. Onze steden moeten een stuk groener. Dat vinden onder meer vier organisaties, waaronder de ANWB en Staatsbosbeheer. Zij pleiten voor 200 vierkante kilometer extra groen in de steden. En dat gaat tot 2050, 30 tot 50 miljard kosten.

00:32:49

De heer Haarsma: Ook de binnenstad van Groningen heeft een groot tekort aan groen. Met Stadshavens wordt de binnenstad echter in één klap vergroot met 3.300 woningen. Een geweldige kans nu ook iets aan dat bestaande tekort van groen in de binnenstad te doen, omdat dit nu planmatig aangepakt wordt. Niets is echter minder waar. Met de groennorm uit de studie Stadslandschappen van het ministerie van LNV van 50 tot 75 vierkante meter per woning, zou in het plan Stadshavens minimaal 16 hectare groen gerealiseerd moeten worden. In februari dit jaar hebben diverse

instanties met het oog op onder andere het klimaatadaptief maken van onze steden nog een pleidooi gehouden voor het instellen van een landelijke groennorm.

00:33:41

De heer Haarsma: Er is weinig verbeelding voor nodig om in te zien dat het huidige plan Stadshavens het tekort aan groen in de binnenstad eerder vergroot dan verkleint. En dat de toekomstige bewoners van Stadshavens wat het groen in de woonomgeving betreft er bekaaid vanaf gaan komen. Reden tot grote zorg. Daarnaast hebben ook de toekomstige bewoners belang bij een parkgebied in de directe woonomgeving. En dat park projecteert het college op een bijna afgesloten landtong, verscholen achter woontorens van 450 appartementen aan de rand van het plan. Wij hebben, maar ook de MER-Commissie heeft bedenkingen geuit tegen deze nogal fundamentele planologische keuze. Dit is slechts één voorbeeld van de inbreng van de zienswijze met betrekking tot Stadshavens.

00:34:30

De heer Haarsma: Waarom heeft het college zo consequent alle inbreng van omwonenden, klankbordgroep en IVN naast zich neergelegd? Daar is in mijn ogen maar één verklaring voor. De gemeente is in 2021 partner geworden in de ontwikkel-BV Stadshavens. En heeft met de ontwikkelaars in 2021 al een compleet uitgewerkt plan, inclusief exploitatieopzet vastgesteld. En met de ontwikkelaars afgesproken dat ze zich zal inzetten om dit plan te realiseren.

00:35:01

Voorzitter: U bent nu al door uw 3 minuten heen.

00:35:03

De heer Haarsma: Ik ben bijna klaar. Vanaf dat moment werd participatie in feite een farce. Ook de raad werd hiermee feitelijk buitenspel gezet. Dat werd al snel duidelijk toen in de raad de voorlopige exploitatieopzet van Stadshavens besproken werd. Toen diverse raadsleden zorgen uitten over het lot van het Betonbos en haar bewoners, maakte de wethouder duidelijk dat een amendement op dat punt onbespreekbaar was. Woningtekort en tijdsdruk. Zelfs deze beeldvormende vergadering werd de raad nauwelijks gegund.

00:35:34

Voorzitter: Wilt u zo afronden?

00:35:36

De heer Haarsma: Ik moet afronden. Het democratische gehalte van dit planproces staat mijns inziens onder zware druk. Van participatie van bewoners kon geen sprake zijn. En de raad mag alleen vergaderen als het geen tijd kost en ze instemt met wat het college voorlegt. En dan nog het Delegatiebesluit. Als er één instituut is dat over participatie moet waken, is dat wel uw raad. Laat dit in ieder geval een les zijn en geen BV-constructies met ontwikkelaars meer, voordat een wijziging van het Omgevingsplan zijn democratische procedure heeft doorlopen. Ik dank u voor uw aandacht.

00:36:15

Voorzitter: Ik ken maximaal drie vragen toe van de raad. De heer Tjepkema van de heer Partij van de Arbeid.

00:36:24

De heer Tjepkema: Met de eer van één van de drie vragen. Dank u wel voor het inspreken. Ik herken mijzelf niet helemaal in dat buiten spel gezet worden als raad. We spreken er in mei nog over. We hebben een beslissing daarover te nemen. Daar gaat de gemeenteraad ook echt over. Dat vind ik belangrijk om gezegd te hebben. Ik wil me nog even richten op het groen. Dat klopt. Ik begrijp dat zo'n park dichterbij gewenst was. Het is wat ver weg is. Tegelijkertijd zie ik ook dat wij als raad juist kaders hebben gesteld om meer openbare ruimte te creëren, meer groen te creëren in de rest van het plan dan dat er nu is in dat gebied. Hoe kijkt u daar dan naar? De vergelijking tussen hoe dat straks komt, met dat groen in de nieuwe wijk en hoe dat dan nu is? Het ziet eruit alsof er meer groen in de openbare ruimte toegevoegd wordt.

00:37:08

Voorzitter: Helder.

00:37:10

De heer Haarsma: Het is jammer. Wij hebben tot nu toe geen enkele uitwerking gezien van hoe die openbare ruimte in die bouwvlakken wordt vormgegeven. Er worden wel percentages genoemd van bebouwd en onbebouwd. Wat onbebouwd is, hoeft geen groen te zijn. Mijn punt was vooral ook de plek, de grootschalige plek, waar je een parkachtige omgeving maakt. Dat je dat niet aan de rand van het plan, zo ver mogelijk van de binnenstad gaat neerleggen. Dat is een van de punten. U herkent zich niet in het buitenspel zetten van de raad. Dat siert u. Ik merk in de vergaderingen die ik heb meegemaakt steeds de druk die op de raad wordt gelegd, om zo snel mogelijk te gaan bouwen. En dat u geen tijd heeft om adem te halen. Laat staan erover na te denken of dat groen op die plek moet of er een andere invulling moet komen.

00:38:08

Voorzitter: Dat lijkt mij een helder antwoord. Mevrouw Hillekens.

00:38:14

Mevrouw Hillekens: Dank, voorzitter. Ik wil inhaken op dat groen. Ik kan me vinden in de analyse dat het park en zeker het moment wanneer dat wordt aangelegd in het proces, dat dat op een ander moment en eerder passend zou zijn. Daarnaast wordt de groene zone tussen de blokken aangelegd. Die staat nu ook gewoon ingetekend in de plannen. Is dat niet een goede aanvulling om te zorgen dat vanuit de huizen het groen bereikbaar is of is dat niet voldoende voor de groencompensatie die wij zouden willen zien?

00:38:48

De heer Haarsma: In het eerste deel van mijn betoog heb ik aangegeven dat het groen in zijn totaliteit al ver van de norm afstaat. Er zou 16 hectare groen moeten komen in een plangebied van ongeveer 44 hectare. Dus daar staan we vrij ver vanaf. En wat er dan aan groen komt. De groene plek die er is, wordt gesloopt. En vijftien jaar later komt er eventueel een groene plek aan het eind van het plangebied. En wat er in die woonplekken aan groen gaat komen, heb ik en mijn mede klankbordgroepleden nog niets van kunnen zien.

00:39:28

Voorzitter: Dank. We laten het bij uw inbreng. Hartstikke dank voor uw inbreng.

00:39:36

De heer Haarsma: Graag gedaan.

00:39:37

Voorzitter: Dan gaan we naar de volgende. Maarten Moes namens IVN Groningen-Haren. Als u uzelf kort wilt toelichten. U heeft 3 minuten. Probeer binnen de tijd te blijven, dan hebben mensen na u ook nog tijd.

00:39:53

Maarten Moes: Ik doe mijn uiterste best. Ik ben Maarten Moes. Ik vervang Paul Kusters van het IVN, Instituut voor Natuureducatie. Hij kan er vanwege familieomstandigheden niet zijn. De inspraak is namens de IVN afdeling Groningen. Als afdeling van een landelijke natuurorganisatie is onze blik altijd gericht op het grote belang. Het gaat ons niet om die ene boom of dat ene perk, dat ene versteende achtertuintje. Wij kijken vanuit de ecologie naar de ontwikkelingen in de hele gemeente. Wij zijn al ruim twee jaar betrokken bij Stadshavens. We hebben onszelf meer dan eens aan tafel uitgenodigd, omdat een dergelijk nieuwbouwproject veel kansen biedt voor het bouwen in samenhang met openbare, groene-blauwe omgeving en een leefbaar stadsdeel.

00:40:38

Maarten Moes: We denken graag mee en adviseren, in alle bescheidenheid, met plezier over de inrichting van die ruimte. We hebben onszelf aan de overlegtafel uitgenodigd, omdat het nog steeds niet vanzelfsprekend is dat de natuurorganisatie gesprekspartner is bij de inrichting en ontwikkeling van de gemeente. En dat is op zijn minst opmerkelijk te noemen. De gemeente Groningen heeft de groene ambities duidelijk geformuleerd. Getuige onder meer van groenplan vitamine G en het ambitieuze natuurinclusief bouwen plannen. Ambities zijn lege hulzen als de gemeente niet serieus zaak maakt van de eigen taakstelling en de omwonenden en belanghebbenden, organisaties vanaf de tekentafel erbij betreft. Integraal werken betekent wat ons betreft inclusief burgers en natuur. Het IVN sprak al eerder in deze raad over Stadshavens.

00:41:26

Maarten Moes: En vroeg u toen om aandacht voor het Betonbos en de rol daarvan in de stedelijke ecologische structuur. Inmiddels heeft u het Betonbos opgegeven, omdat u zich heeft laten misleiden door een flinterdun plan voor het nog te ontwikkelen Havenpark. Natuurwaarden zijn geen stenen die je een-op-een kunt verplaatsen. Wat nog zorgwekkender is, de hele inrichting van de blauwgroene ruimte in Stadshavens is discutabel. En u lijkt daaraan voorbij te gaan. Wij vragen ons oprecht af waar uw vertrouwen op gebaseerd is. Als u een leefbare nieuwe wijk wilt, waarin serieus rekening is gehouden met hittestress en waterafvoer met groene binnentuinen en een robuuste omzoming, dan moet u hogere eisen stellen. Eerder in het project Stadshavens werd nog gedacht aan de relatie met het Oosterpark en de groene verbindingen die vandaaruit de nieuwe wijk ingetrokken zou worden.

00:42:19

Maarten Moes: In de laatste plannen zien we daar nauwelijks iets van terug. Is dat

aan uw aandacht ontsnapt? En hoe wordt de leefbaarheid gegarandeerd tijdens de tien jaar waarin de wijk zich ontwikkelt? Wat betekent dat voor de groenblauwe omgeving? Hoe heeft u dit geborgd? Hoe betreft u daar de toekomstige bewoners bij? Geachte raad, ik kom tot de conclusie: als je met de rug naar de burgers toe plannen maakt, dan doe je jezelf tekort. De burger is niet per definitie tegen de plannen. Er is veel kennis bij de burgers aanwezig, ook over de natuur. Maak werk van het ophalen van die kennis. Zorg voor een veel gelijkwaardiger speelveld. Participatie is niet een vervelend klusje dat ook nog afgewerkt moet worden van een to-do-lijstje. Participatie opent de deur naar uitwisseling van kennis, creativiteit en vertrouwen.

00:43:08

Voorzitter: U bent door uw 3 minuten heen.

00:43:10

Maarten Moes: Nog twee zinnen. Het verbindt huidige en toekomstige bewoners. Laat de Omgevingswet nu juist daarin kunnen voorzien. Mocht u vragen hebben, dan is het e-mailadres van Paul Kusters beschikbaar bij de griffie.

00:43:24

Voorzitter: Dank. Ik ga nu eerst vragen of op dit moment nog vragen aan u zijn. Ik zie de ChristenUnie.

00:43:34

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. U gaf aan: met de rug naar de inwoners toe plannen maken. We hebben net gehoord over de participatie in het afgelopen jaar, los van de uitkomst van die participatie. En hoe kunt u dat dan met elkaar rijmen?

00:43:49

Maarten Moes: Dit is de tekst van Paul Kusters.

00:43:52

Voorzitter: Dat is moeilijk. Dan is het e-mailadres handiger.

00:43:57

Maarten Moes: Precies. Het e-mailadres is bij de griffie bekend. Vragen over deze inspraak kunnen aan de griffie gesteld worden.

00:44:06

Voorzitter: Laten we dat zo doen. Een onoplettendheid van mijn kant ook. Dus de heer Rebergen die gaat denk ik e-mailen. Dank voor je inbreng. Dan gaan we nu snel over naar de volgende. Even kijken. Willy Deinum namens de bewonersvereniging Damsterbuurt. Hartelijk welkom. De microfoon staat klaar. U heeft 3 minuten.

00:44:31

Mevrouw Deinum: Geachte raad, geacht college en voorzitter. Mijn naam is Willy Deinum. Ik ben bestuurslid van de Damsterbuurt en ik ben lid van de klankbordgroep. Ik woon ruim 37 jaar in de Damsterbuurt, met heel veel plezier. En onze bijdrage is er vooral op gericht dat toekomstige burenen in Stadshavens minstens met net zoveel plezier kunnen wonen als dat ik en onze burenen hier altijd wonen. Als huidige bewoners begrijpen wij dat er woningbouw komt. Daar zijn we voor. De

afgelopen jaren kregen we heel veel informatie over Stadshavens. Er was veel aandacht voor de Omgevingswet. Echter, nu deze van kracht is en hierin aandacht is voor participatie, is er weinig tot niets qua inspraak en meebesluiten voor de burger veranderd.

00:45:26

Mevrouw Deinum: Voor de toekomstige bewoners en ook voor ons is het de vraag: wordt Stadshavens een inclusieve wijk zoals Oosterpark? Wij verstaan onder een inclusieve wijk een mix van woningtypen en daardoor een mix van bewoners. Een gemêleerde bevolkingssamenstelling. Komen er voldoende levensbestendige woningen of aangepaste woningen? Komen er invalidenparkeerplaatsen voor bewoners? Waar ik nu woon kan dat wel. Kunnen hulpverleners vlakbij cliënten parkeren? Antwoord in de zienswijze: binnen deelplannen komen voldoende parkeervoorzieningen. We hopen dat hulpverleners zoveel mogelijk op de fiets komen. Ik ben mijn hele leven lang hulpverlener geweest in alle vakgebieden, maar als je specialistisch verpleegkundige in de thuiszorg bent of je bent beademingsverpleegkundige dan heb je vaak een auto vol materialen.

00:46:27

Mevrouw Deinum: Dus ik zou graag willen dat u dat meeneemt om goede hulp te verlenen aan alle mensen die daar komen te wonen. Het is de bedoeling dat Stadshavens een aanvulling wordt op de omgeving. Daaronder zie ik Oosterpark. Dit stond ook als antwoord op een van de zienswijzen. In de plannen wordt gesproken over 15 procent sociale huur en 10 procent middenhuur. Met nog enkele andere stadswijken in Groningen heeft Oosterpark het hoogste aantal bewoners met een laag inkomen. Wij vinden dat er meer sociale woningbouw in Stadshavens moet komen, 30 procent voor het hele gebied en per deelplan in Stadshavens. En niet, zoals een antwoord op een zienswijze, dat Oosterpark al voorziet in een hoog aandeel sociale huur. In reacties op zienswijzen wordt bij herhaling gezegd dat een en ander bij het uitwerken van deelplannen aan de orde zal komen. Nog even de nadruk op dat ieder deelgebied uit meerdere deelplannen bestaat.

00:47:37

Voorzitter: Uw 3 minuten zijn inmiddels voorbij. Wilt u afronden?

00:47:41

Mevrouw Deinum: Geachte raad, het delegatiebesluit wat u met of zonder wijzigingen van het Omgevingsplan kunt vaststellen, betreft drie gecombineerde deelprojecten. Eerst deelgebied west voor 1.200 wooneenheden en een deel van Damsterdiep. Een deel van de kade van het Eemskanaal met de brug, het plein en het Havenpark. U kunt als raad delegeren. Het zou echter jammer zijn als u instemt met het delegatiebesluit zoals het nu voorligt. Naar ons idee geeft u als raad de zeggenschap dan uit handen. Wij als bewoners en de toekomstige bewoners en betrokkenen houden altijd het recht op inspraak, maar dat kan dan niet meer via besluitvorming van de raad. Dit was onze bijdrage namens de bewoners. Wij hopen voor de toekomstige bewoners en met de bewoners dat het een mooie wijk wordt. Dank voor uw aandacht.

00:48:40

Voorzitter: U ook dank. Ik kijk of er raadsleden zijn die nog een vraag aan u hebben. Dat is op dit moment niet het geval. Dat is omwille van de tijd goed. Dat kan nog aan

het eind. Als we tijd over hebben. Hartstikke dank voor uw inbreng. Dan ga ik door Jaap de Graaf namens bewonersvereniging Oosterpark. Hartelijk welkom. De microfoon staat klaar.

00:49:08

De heer De Graaf: Dank u wel, voorzitter. Geachte raad, mijnheer de wethouder. Als het gaat om participatie loopt de stad Groningen voorop. Er waren en zijn diverse projecten met als doel bewoners meer te betrekken bij hun woonomgeving. Sommigen waren succesvol en van anderen kan je wat leren. Zodra het in deze stad gaat over bouwprojecten die een veel grotere impact tot de omgeving hebben dan een nieuw speeltuintje of de met meer groen vormgegeven herinrichting, valt de participatie meter terug naar vrijwel nul. Inspraak wordt beperkt tot één zender, de gemeente. En de bewoners zijn diegenen van wie verwacht wordt dat zij alleen als ontvanger dienstbaar moeten zijn. Maar waarom? Toen de bewonersvereniging werd opgericht, ben ik namens de bewonersorganisatie Oosterparkwijk als adviseur aan deze vereniging naar voren gebracht.

00:50:06

De heer De Graaf: Het eerste wat ik in de kennismaking heb gezegd, is: beste mensen, je moet je realiseren dat er woningnood is. Stadshavens en het Certe-terrein liggen ideaal gelegen voor nieuwbouw. Dit zal geen wijk worden met alleen maar grondgebonden woningen. Het antwoord van hun bestuur en hun leden was helder. "Natuurlijk zien wij dat ook." Het enige wat wij willen is dat er ook rekening wordt gehouden met onze belangen. En dat de nieuwe bewoners in net zo'n mooie wijk mogen gaan wonen als waar wij nu in wonen. We hebben elkaar gesproken over de ontwikkeling van onze mooie Oosterparkwijk. En jij kwam op mij over als een wethouder die echt betrokken is bij zijn stad. En ik herken, misschien gelooft u dat niet, hierin een ouderwetse sociaaldemocraat.

00:50:52

Voorzitter: Een opmerking, dat u de raad aanspreekt.

00:50:56

De heer De Graaf: Waarom wordt in vredesnaam door het college gevraagd dat de raad hun bevoegdheid over Stadshavens moet overdragen aan het college? Waarom levert dit participatieproject, zoals vrijwel alle andere soortgelijke projecten in de stad, boze omwonenden op? Waarom eindigt het zo vaak voor de rechter? Wordt het geen tijd om hier een streep onder te zetten? Bewoners van onze stad zijn veel redelijker en bereid om met jullie mee te denken dan jullie denken. Doe het bij een volgend bouwproject eens anders. Begin eens een keer met die omwonenden. Leg hen je vragen en problemen voor. Zoek met hen samen naar een oplossing. Maak samen een bouwopdracht. En als deze raad heeft getoetst of die bouwopdracht een gezamenlijk project is, ga dan pas met die ontwikkelaar in gesprek.

00:51:47

De heer De Graaf: Dit is de realiteit. De ontwikkelaar is na de bouw weer verdwenen, maar de omwonenden en hun negatieve gevoelens blijven achter. Beste raad, wij kunnen als bewonersorganisatie enkel deze smeekbede aan het college richten. Jullie hebben de macht om hen dit in de toekomst op te leggen. En als jullie als raad van Groningen vinden dat de stad Groningen participatie hoog in het vaandel heeft

staan, dan moeten jullie dit serieus nemen. En dan wordt het misschien beter. Dank u wel.

00:52:23

Voorzitter: Dat was een mooie afronding. Ik ga kijken. Mevrouw Hillekens van GroenLinks heeft een vraag voor u.

00:52:29

Mevrouw Hillekens: Dank u wel. Dank voor het inspreken. Wat ik wil vragen, heeft geen betrekking heeft op wat u heeft ingesproken. U bent hier namens de bewonersvereniging Oosterparkwijk. We hebben als raad de intentie uitgesproken om op allerlei aspecten een goede verbinding te hebben tussen de nieuwe wijk Stadshavens en Oosterpark. Ziet u die verbinding met dit plan komen? Zo niet, welke dingen zou u willen meegeven om die verbinding tussen die twee delen goed te maken?

00:52:56

De heer De Graaf: Eén van de dingen die wij hebben aangegeven bij de zienswijze, is dat wij vinden dat de hoogte van een woningbouw aan het Dampsterdiep aangepast moet zijn aan de omliggende bewoning. Dus op het moment dat je twee verdiepingen hebt bij de schipperswoningen aan het einde, dan moet je daar geen zes tot acht verdiepingen tegenover zetten. Dan moet je met je bouwlaag lager gaan, omdat je anders niet die verbinding hebt. Als we naar het UMCG kijken, daar is dat is vastgelegd in het toenmalig bestemmingsplan dat er niet vrij veel hoger gebouwd mag worden aan de rand van de Oosterparkwijk. Juist om te zorgen dat het gebied UMCG aangesloten is bij de Oosterparkwijk en het houdt zich ook aan deze. En het UMCG houdt zich aan die regel. Je kan als gemeenteraad zeggen dat zo gebouwd moet worden, dat er visueel een aansluiting is tussen de bepaalde delen. Dat is een van de voorbeelden die ik kan geven.

00:53:51

Voorzitter: Ik ga door. Er is nog een vraag van mevrouw Sloot en daarna van de heer Tjepkema. Eerst mevrouw Sloot.

00:53:58

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. Dank u wel voor uw inspraak. Ik hoor u en een aantal van de vorige sprekers het hebben over het delegatiebesluit. U ziet daar problemen in. Ik heb een paar keer mensen gehoord die zeggen dat de raad op een zijspoor wordt gezet. Waar bent u bang voor? Wat ziet u wel als een probleem bij dit delegatiebesluit, als wij dat aan het college zouden geven? Waar ziet u concreet problemen, waar wij dan als raad niets meer kunnen doen?

00:54:42

De heer De Graaf: Ik denk dat er een heleboel problemen zijn. De basis van het probleem is, dat er een BV is waarin afspraken zijn gemaakt tussen de projectleiding van de gemeente en de projectleiding van de BV, die zorgen dat inspraak zeer beperkt is. Er staan al volumeafspraken staan. De ontwikkelaars hebben al bepaalde waarden aangegeven. "Wij moeten dit wel verdienen, om dit te kunnen doen. En op het moment dat de raad daar buiten wordt gesloten, betekent dat eigenlijk dat alleen het college onze gesprekspartner hierin is. En het college zit al vast aan die besluiten die al eerder genomen zijn. En het is juist de raad die hierin een controlerende

functie zou moeten hebben. Dus het gaat niet alleen over wat is één voorbeeld? Het gaat erover dat het gaat over alle voorbeelden die genoemd zijn. Zie je dus eigenlijk in onze optiek als bewonersorganisatie dat er al veel te veel is afgekaderd waardoor participatie in zijn algemeenheid heel erg beperkt is.

00:55:53

Voorzitter: Helder. Ik doe nog één vraag van de heer Tjepkema van de Partij van de Arbeid.

00:55:58

De heer Tjepkema: Dank en dank voor het inspreken. U hecht veel waarde aan goede participatie. Dat kan ik me voorstellen. Tegelijkertijd hecht u ook veel waarde aan een goede rol van de raad. U noemt nu een aantal uitgangspunten voor deze gebiedsontwikkeling. Bijvoorbeeld ook de hoogbouw. Waar het college zich aan houdt. U heeft het over afspraken met ontwikkelaars en kaders. Tegelijkertijd zie ik ook dat het kaders zijn die onze gemeenteraad juist heeft gesteld. Bijvoorbeeld al in 2005, als het gaat om die hoogbouw. Ook met belangenafweging. Je wilt wat meer binnenstad doen, je wilt niet meer uitbreiden, et cetera. Zo zullen er meer voorbeelden zijn van dingen die al eerder besloten waren. Ik kan me voorstellen dat die niet nel meer wijzigen. Niet door ons en niet door middel van participatie. Dit omdat het al zo lang vaststaat. Hoe kijkt u daarnaar? Wat is daar de rol van participatie in?

00:56:49

Voorzitter: Als dat kort zou kunnen.

00:56:51

De heer De Graaf: Ik kan kort antwoorden. Mijn inspraak gaat niet eens zozeer over dit proces. Daar hebben de voorgangers al voldoende over gezegd. Ik pleit ervoor dat bij dit soort bouwprojecten die tussen bestaande bewoning staan, dat er niet eerst met een projectontwikkelaar alle dingen worden afgesproken of binnen een raad allerlei dingen worden besloten. Waardoor de inspraak feitelijk dus al gemarginaliseerd is. Dat je in eerste instantie met de omwonenden met de mensen die erop uit moeten kijken, mee in gesprek gaan. Dat je daar open en eerlijk zegt wat de uitdaging is en waar je tegenaan loopt. Hoe kunnen we dit samen oplossen? Hoe kunnen we samen een conceptplan maken? Dus niet de invulling, maar wel de kaders stellen. En dan is het de taak van de raad om te controleren of dat proces heeft plaatsgevonden.

00:57:48

De heer De Graaf: Dat je als gemeente, samen met die met die mensen waar het over gaat, een idee hebt gemaakt van wat je gaat doen. Dan pas ga je naar die projectontwikkelaar toe. En dan pas ga je naar de raad toe: dit is wat de omgeving wil. Dat is participatie. Hetzelfde wat jullie willen, wat er in wijken in Groningen plaatsvindt. "Er is 100.000 euro beschikbaar voor de hoogte en de Korrewegwijk. Zodat mensen samen plannen kunnen uitvoeren om hun leefomgeving te verbeteren. En dan blijft het steken in een straatje wat vergroend wordt. Terwijl die hoge toren die wordt neergezet een veel grotere impact heeft op veel meer mensen in dezelfde wijk. En dan houdt het dus op. Dan staan bewoners achteraan. Wij vinden dat bewoners ook op dat soort plekken vooraan mogen staan. Dat jullie het vertrouwen mogen hebben dat bewoners dat op een goede manier kunnen doen.

00:58:41

Voorzitter: Dat was een heel mooi, lang, kort antwoord.

00:58:44

De heer De Graaf: Dank je wel.

00:58:45

Voorzitter: Wel uitvoerig. Dank voor uw inbreng. Dan ga ik naar de volgende. Dat is Nico Tiel, namens Platform WaterBewoners Groningen. Welkom. De microfoon staat klaar. U heeft 3 minuten.

00:59:07

De heer Tiel: Mijn naam is al gezegd: Nico Tiel. In tegenstelling tot de vorige sprekers zal ik mij vooral over het water buigen en niet over de wal. Ik richt mij tot u namens het Platform WaterBewoners Groningen en namens de stichting Schepencarrousel. Ik zit bij beide clubs in het bestuur. Het platform en voorzitter Jan Douwers zullen u bekend zijn. De Schepencarrousel beijvert zich op landelijke schaal voor ligplaatsen voor bewoonde, traditionele schepen. Daar kom ik straks op terug. Als je het zienswijzeverslag leest, is het de moeite waard om eens alleen de rechterkolom te bekijken. Dan zie je achter elkaar nee, nee, nee. Wat is dat voor inspraak? Vind je het gek dat mensen cynisch worden, wanneer al hun hoopvolle inspanningen nul effect hebben?

01:00:08

De heer Tiel: Het tweede punt wat ik wil maken heeft te maken met de naam van het geheel: Stadshavens. Ik weet niet hoe het u vergaat, maar bij een station denk ik aan de treinen die er stoppen. Bij een school aan de kinderen die er onderwijs krijgen. Bij een stad aan winkels en restaurants. En bij een haven aan schepen. Niet aan steriel, kijkwater. In deze gemeente is de nautische blik helaas pijnlijk afwezig. Aan alles merk je dat het ambtelijk apparaat die hele scheepvaart lastig vindt. Ongeveer drie jaar geleden nam uw raad unaniem een motie aan om binnen het plan Stadshavens een nautisch kwartier te ontwikkelen. De wethouder, destijds raadslid, kan erover meepraten. Havens, nautisch, dat moet een eitje zijn. Helaas, het is nog steeds niet duidelijk.

01:00:58

De heer Tiel: Dat is geen kwestie van tijd, maar van prioriteit. Nog eentje. Vijf jaar geleden nam uw raad een motie aan voor een woonwensenonderzoek om richting te geven aan de routekaart naar 550 ligplaatsen voor woonschepen. Het college heeft het onderzoek toegezegd, maar het is niet uitgevoerd. Geen prioriteit. Nog even terug naar het zienswijzeverslag. Het bureau Stadshavens heeft duidelijk geen zin in permanente ligplaatsen voor bewoners op schepen. Toch is het maar een kleine stap naar wisselende ligplaatsen voor permanente woonschepen. Dat is het terrein van de stichting Schepencarrousel. Als stichting hebben we afspraken met gemeentes in het hele land. Dordrecht, Den Haag, Nijmegen, noem maar op. Op die manier heb je als stad tenminste iets.

01:01:49

De heer Tiel: Een beetje minder krampachtigheid bij alles wat drijft, zou in Groningen echt schelen. Een Stadshaven zonder schepen, is als een raadzaal zonder raadsleden. Dank u wel.

01:02:04

Voorzitter: Dank u. Dat vind ik een mooie laatste zin. Ik kijk even. Mevrouw Hillekens.

01:02:13

Mevrouw Hillekens: Dank, voorzitter. Zijn de schepen die daar zouden kunnen liggen en het doorgaand vaarverkeer over het Eemskanaal met elkaar te combineren? Dat is onkunde van mijn kant.

01:02:32

De heer Tiel: Dat gaat prima. Die schepen kunnen daar tegen als daar wat langskomt.

01:02:41

Voorzitter: De heer Rebergen van de ChristenUnie.

01:02:44

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Zou u hunnen aangeven hoe de gemeente woonschepen beter in het beleid zou kunnen borgen? Dat daar meer aandacht voor is. U zegt dat de prioriteit daar niet ligt. Dat zou geborgd moeten worden. Heeft u een idee hoe dat zou kunnen?

01:03:00

De heer Tiel: Er is al één suggestie door onze voorzitter gedaan. "Zorg dat je aan het begin van de planvorming duidelijk hebt hoeveel woningen er komen." Er is water, dan passen daar zoveel ligplaatsen bij. Sinds de Watervisie van 2017 is al duidelijk dat die niet meer op de traditionele manier zullen worden uitgegeven. Dat was aantrekkelijk voor sommige mensen. Dat is waar, maar dat zal niet meer gebeuren. Dus daar moet een nieuw systeem voor worden ontwikkeld. En dat kan.

01:03:44

Voorzitter: Mevrouw Bernabela van de Partij voor het Noorden.

01:03:47

Mevrouw Bernabela: Bedankt. Zijn er ook voorzieningen nodig voor die schepen? Of is alles al aanwezig? Zodat er niet zoveel hoeft te gebeuren.

01:03:57

De heer Tiel: Je hebt grofweg elektriciteit, water en de mogelijkheid om je afval ergens in een container te doen nodig. En het is netjes als je afvalwater op een goede manier kwijt kan.

01:04:21

Voorzitter: Dank. Ik dank u voor uw inbreng. Dan hebben we nog één inspreker voor vanavond. Dat is Marije Visser van de Boomwachters. Hartelijk welkom. U bent de afsluiter. Ga uw gang. De microfoon staat klaar.

01:04:41

Mevrouw Visser: Dank, geachte raadsleden en anderen, dat ik hier namens de Boomwachters mag spreken. Graag pleiten we voor het behoud van bomen. Dan heb ik het over het Betonbos. Die staan er al jaren. Groningen heeft een schamele 9 procent boomkroonbedekking. Ter vergelijking: steden als Amersfoort en Arnhem hebben ongeveer 20 procent. En zelfs Amsterdam heeft meer boomkroonbedekking. Je kan die oude bomen weghalen, maar dan haal je ook hitteproblemen op de hals en biodiversiteit. En andere vlakken die jullie zullen begrijpen. We moeten er veel

zorgvuldiger mee omgaan dan nu gedaan wordt. Een paar jaar geleden zaten we nog op 11 procent. Wij krijgen als boomwachters veel meldingen binnen van mensen die zich zorgen maken over bomenkap.

01:05:54

Mevrouw Visser: Ook dit Betonbos. Natuurinclusief bouwen is al door IVN genoemd. Daar sluiten wij ons bij aan. Dat is een belangrijk punt. En tot slot wil ik melden nog dat we volledig achter de mensen van Betonbos staan. We willen heel graag dat ze daar mogen blijven wonen. Niet alleen voor de biodiversiteit in de bomen, maar ook voor de diversiteit in de stad is het belangrijk dat zij hun plek mogen houden. Dank u.

01:06:28

Voorzitter: Dank. Dan kijk ik rond. Ik zie de heer Hekkema van de Partij voor de Dieren.

01:06:35

De heer Hekkema: Dank. Zijn de Boomwachters ervan op de hoogte dat een deel van de bomen aan het Damsterdiep zijn ingestoken met het idee om die te gaan verplaatsen en ook een nieuwe plek te geven in de nieuwe wijk Stadshavens? Wat zouden we volgens de Boomwachters moeten doen om die wijk verder te vergroenen?

01:06:58

Mevrouw Visser: Ons streven is om bomen zoveel mogelijk te laten staan. Je kan ze wel willen verplaatsen, maar dat geeft veel risico's. Dat is mijn antwoord. Het is mooi dat er wel over nagedacht wordt, maar of het voldoende is, weet ik niet. Het lijkt me best een klus om die 9 procent boomkroonbedekking hoger te krijgen. En dit helpt niet veel.

01:07:34

Voorzitter: Dank. Ik zie nog een vraag van mevrouw Bernabela van de Partij voor het Noorden.

01:07:38

Mevrouw Bernabela: Dank u wel. Weet u de ecologische waarde van het Betonbos? U heeft gelijk wat betreft die verplaatsing van de bomen. Ik heb gehoord dat een boom zijn naaste buurman herkent. Dat helpt eraan dat die gezond blijft.

01:07:59

Voorzitter: De ecologische waarde.

01:08:01

Mevrouw Visser: De ecologische waarde.

01:08:03

Voorzitter: Dat is een moeilijke, technische vraag. De ecologische waarde van het bos bij het Betonbos.

01:08:11

Mevrouw Visser: Als echte boomwachter zou ik zeggen dat de ecologische hoog genoeg is om ervoor te pleiten dat ze moeten blijven staan. Zelfs hoger dan de hoogste geplande gebouwen. Dat is een vraag stellen aan Boomwachters. Wel met

hart voor Groningen, want het is heel belangrijk. We krijgen niet voor niets meerdere mensen die zich zorgen maken.

01:08:41

Voorzitter: Dat lijkt me duidelijk. We hebben kor de tijd. Hartstikke bedankt voor uw input. Dan kijk ik rond. We hebben officieel nog één minuut. U wilt nog een vraag stellen aan de Boomwachters? Zijn er vragen? Graag aangeven aan wie. Als de inspreker bereid is om naar de microfoon te lopen als er een vraag aan u gesteld wordt. Ik zie als eerste mevrouw Hillekens van GroenLinks.

01:09:24

Mevrouw Hillekens: Dank. Ik had inderdaad nog een vraag aan Jaap de Graaf. Hoe kunnen we de integratie tussen de Oosterparkwijk en Stadshavens laten slagen? En u gaf aan dat de hoogbouw die gepland is, daarin een drempel zou zijn. De Slachthuisbuurt is vijf lagen hoog. Het gaat nu om zes tot negen lagen. Zou dat in uw beleving zo'n verschil maken dat daardoor geen overloop meer tussen de wijk is? Mijns inziens is dat een vergelijkbare hoogte.

01:09:56

De heer De Graaf: Nee, wij houden als bewonersorganisatie Oosterpark aan dat het heel dat het heel reëel zou zijn als je de tegenoverliggende bebouwing tot maximaal twee verdiepingen hoger gaat, visueel. Dus de Slachthuisstraat gaat dus veel hoger tegenover het laatste stuk. Waar je op twee verdiepingen zit, praat je over vier verdiepingen. Omdat er nog een water tussen zit, zou je je vier verdiepingen met een puntdak erop voor kunnen stellen. Dat werd ook nog een keer gevraagd. Dat zou je je dan nog kunnen voorstellen. Dan houd je die verbinding. Op het eerste stuk zie je zelfs nog wat hogere stukken. Daar zou je wat hoger kunnen bouwen, om toch die visuele verbinding te houden.

01:10:38

Voorzitter: Was dat een antwoord op de vraag? Mooi, zo. Dank voor uw antwoord. Zijn er nog andere vragen naar de insprekers toe? Volgende week is de meningsvormende sessie. Mevrouw Sloot van de Stadspartij 100% voor Groningen.

01:10:57

Mevrouw Sloot: Voorzitter, ik heb een vraag aan u. Wordt alle inspraak op papier naar ons toegestuurd?

01:11:13

Voorzitter: Ja.

01:11:13

Mevrouw Sloot: Dat is fijn. Ik heb geprobeerd alles mee te typen.

01:11:20

Voorzitter: We hebben het losgekoppeld van vorige week. Dat heb ik in het begin gezegd. Nu is de inspraak en volgende week de sessie. En het is ook even aan de verantwoordelijkheid van de insprekers om aan de griffie uw woordvoering op te sturen. Dat hebben er een aantal al gedaan. Ik heb er een gezien van Waterbewoners Groningen, van de heer Tiel heb ik iets gezien. Als opstuurt wat we nog niet hebben, dan kunnen de raadsleden dat ook tekstueel meenemen. Dat is wel zo handig. Dus mijn tip aan u als inspreker. Is daarmee uw vraag beantwoord? Dan

zijn er geen vragen meer. Volgende week is op hetzelfde moment de meningsvormende sessie over dit onderwerp. U bent van harte uitgenodigd om daarbij aanwezig te zijn. Niet als inspreken, maar als toehoorder. Dan kunt u meekrijgen wat er is meegenomen. Ik dank iedereen voor de aanwezigheid. Ik sluit deze sessie.